

Obsah:

1. Údaje o zadavateli a zpracovateli	str. 2
2. Rozdělení a struktura úvodní zprávy	str. 3
3. Identifikace a popis hodnocené oblasti	str. 4
- Abiotické faktory	str. 4
- Biogeografické začlenění a biologie územního celku	str.5
4. Metodika a způsob provedení průzkumů	str. 6

Zadavatel:

Agroprojekce Litomyšl, spol. s r.o., se sídlem Rokycanova 114/IV, PSČ 566 01 Vysoké Mýto, IČ 70890013

Předmět zadání:

Provedení biologického průzkumu a zpracování studie dvou územně samostatných lokalit za účelem stavby vodních nádrží jako protipovodňových opatření zastavěných částí území.

Cíl práce:

Provedení objektivních terénních průzkumů a na základě jejich výsledků stanovit biologickou kvalitu zadané lokality, doplněnou o její ekologické funkce v krajině a vůči zastavěným částem obcí. Zároveň stanovit potenciální vliv plánovaných protipovodňových nádrží, na místní biocenózu.

Zpracovatel:

 181 00 Praha 8, IČ:
Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků
Výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd nebo společenských věd
Pořádání kurzů, seminářů, lektorská činnost v oblasti životního prostředí a ochrany přírody
Zvláštní odborná způsobilost: v ochraně přírody
tel.: , el. adresa:

Všechny fotografie prezentované v textu zpráv, byly pořízeny při průzkumech na místě, jejich autor:

Počet stran úvodní části: 7

Úvodní zpráva

Rozdělení a struktura úvodní zprávy

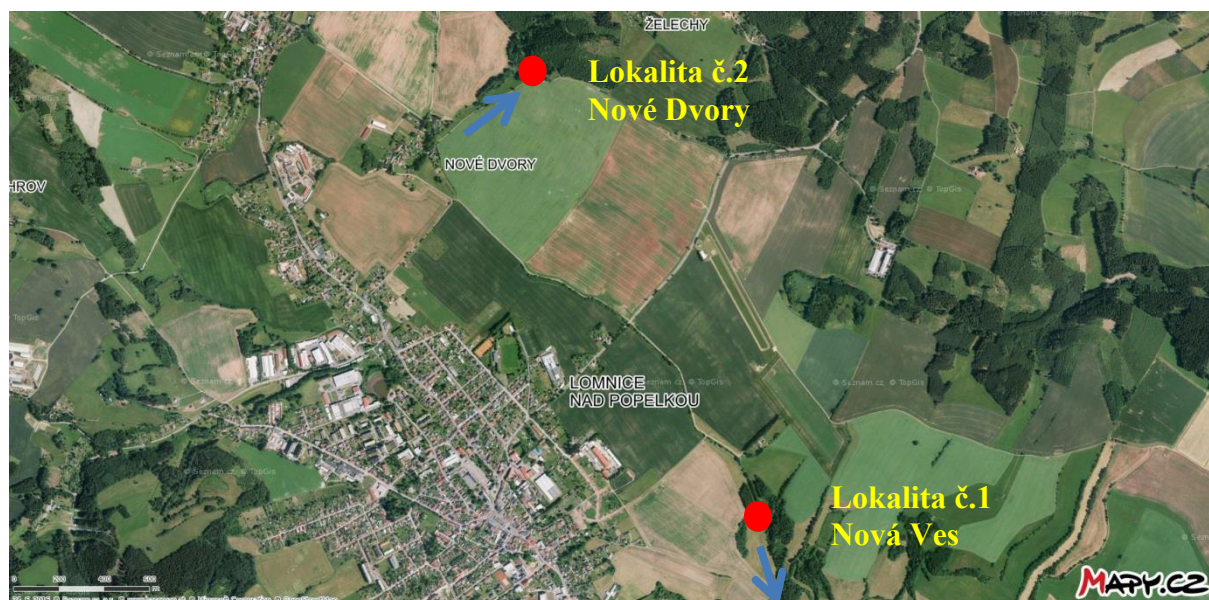
Zadáním bylo provést terénní biologické průzkumy dvou územně samostatných lokalit u Lomnice nad Popelkou a následně zpracovat výslednou zprávu o jejich biologicko-ekologických hodnotách, aby bylo možné posoudit změny v biocenózách v případě realizace protipovodňových opatření.

Obě lokality na sebe územně nenavazují a jejich plochy nemají žádné společné nebo interakční krajinné prvky. Pro účely přehledného zpracování výsledků bylo zpracování tématu rozděleno na:

- 1) lokalitu č. 1 s názvem „Nová Ves, tvoří zprávu č. 1.
- 2) lokalitu č. 2 s názvem „Nové Dvory“, tvoří zprávu č. 2.

Pro každou z uvedených lokalit byla zpracována samostatná zpráva. Vzhledem k tomu, že se obě zkoumané lokality nacházejí v geograficky jedné oblasti, byly veškeré informace, které jsou pro ně společné, shrnuty do této úvodní zprávy.

Pozice obou lokalit v oblasti:

Směr toku vodoteče

Lokalita č.1 - je položena na krátké bezejmenné vodoteči, která se vlévá po 830 metrech z levé strany do potoka s názvem Popelka, který je přítokem Olešky.

Lokalitou č. 2 - protéká horní tok Želežského potoka, který je levobřežním přítokem Olešky. Obě vodoteče jsou na sobě zcela nezávislé, nicméně jejich společným jmenovatelem je skutečnost, že obě ústí v různých místech do stejného sběrače – vodního toku Oleška, který je přítokem řeky Jizery. Spadají tedy do povodí Jizery.

Obě lokality jsou od sebe vzdálené vzdušnou čarou cca 2 240 metrů.

Identifikace a popis hodnocené oblasti

Obě zkoumané lokality leží na hranici přechodu Podkrkonošského bioregionu 1.37 a Železnobrodského bioregionu 1.36. Hranice mezi oběma bioregiony je nevýrazná.

Abiotické faktory.

Oblast náleží do spíše chladnější mírně teplé oblasti MT 2 s roční průměrnou teplotou 6,7 °C a ročním úhrnem srážek cca 716 mm. Území je tedy dobře zásobované srážkami.

Nadmořská výška lokality č. 1 (nad Novou Vsí) je 468 – 472 m n. m., převýšení činí 4 metry (měřeno podél vodoteče).

Nadmořská výška lokality č. 2 (nad obcí Želechy) je 455 – 462 m n. m., převýšení činí 7 metrů (měřeno na pravém břehu Želežského potoka mezi ostrůvkovitým remízem a okrajem lesa u potoka).

Zhruba střední bod lokality č. 1 je vymezen souřadnicemi 50.5313939N, 15.3888714E.

Zhruba střední bod lokality č. 2 je vymezen souřadnicemi 50.5493306N, 15.3741689E.

Morfologicky se jedná spíše o plochou oblast s mírně zvlněným terénem, s ostřejšími údolními zářezy, které jsou tvořeny především melafyry.

Lokalita č. 1 je geologicky prezentována v ose údolní vodoteče kvartérními písčito-hlinitými až hlinito-písčitými nezpevněnými, pravděpodobně polygenetickými sedimenty, které na svazích přecházejí ve vulkanity andezitových tuf, bazaltandezitů, tufitických brekcí a aglomerátů svrchního karbonu (paleozoikum).

Geologická struktura lokality č. 2 je tvořena v ose Želežského potoka kvartérním inundovaným smíšeným sedimentem jemnozrné zrnitosti s navazujícím podložím paleozoických zpevněných sedimentů, zastoupených permskými pískovci (slepence a aleuropelity).

Pedologická struktura spočívá v kyselých typických oglejených kambizemích, s možným zastoupením arenických kambizemí.

Okolí obou lokalit tvoří fragmenty sekundárních lesních porostů a především intenzivně obhospodařované agrocenózy. V kontaktním okolí obou lokalit se nevyskytují rybníky ani jiné vodní nádrže založené nebo přírodního charakteru.

Oblast leží v suprakolinním až submontánním vegetačním stupni (Skalický).

Celkově se jedná o krajinu silně pozměněnou lidskou činností, jejíž součástí jsou vysokým procentem zastoupené agrotechnicky využívané pozemky a dále poměrně hustě zastavěné plochy sídelních jednotek.

Řešené lokality nejsou součástí zvláště chráněných území a to maloplošných ani velkoplošných. Z hlediska ochrany podle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, se na zkoumané plochy vztahuje pouze ochrana významných krajinných prvků a to podle § 3 písm. b) uvedeného zákona, vodní toky a jejich údolní nivy, které jsou vzhledem k antropizaci prostředí, velmi úzké.

Biogeografické začlenění a biologie územního celku.

Území zaujímá hraniční pozici Podkrkonošského bioregionu 1.37. Bioregion se nachází v mezofytiku, obě řešené lokality náleží k západní hranici bioregionu, kde přechází nevýraznou hranici přechodné zóny Železnobrodského bioregionu 1.36, fytogeografického podokresu 56a. Železnobrodské Podkrkonoší.

Potenciální vegetací jsou bučiny formace *Luzulo-Fagetum*, luhy *Stellario-Alnetum glutinosae*, vodní toky lemují svazy *Phalaridion arundinaceae* nebo *Carici remotae-Fraxinetum*. V místě lokalit se jedná potenciálně o květenu mezofilních hercynských druhů, v otevřených mírně svažitých trávnících také o vegetaci svazů *Cynosurion* a *Violion caninae*.

Přirozenou náhradní vegetací jsou pastviny svazu *Cynosurion* a *Violion caninae*. Lesní lemy reprezentuje vegetace svazu *Trifolion medii*.

V případě obou lokalit lze označit za přírodě blízké pouze úzké pásy břehové vegetace vodních toků, které se vyvíjejí spontánně. Jejich dendrologická je nesourodá, nicméně druhově bohatší, než jsou okolní plochy luk a lesních fragmentů.

Okolní biotopy jsou zemědělsky intenzivně využívaná pole a kulturní louky. Jejich biologická hodnota je chudší a omezená.

Lokalita č. 1 je biologicky hodnotnější, než lokalita č. 2, což je dáno vyšší vlhkostí prostředí v sevřenějším a hlubším údolním zářezu. Biologický potenciál snížilo v letošním aktivním období pokosení luk na jaře, tedy reprodukční době, což se evidentně odrazilo na populacích bezobratlých živočichů, zejména řádů *Coleoptera*, *Lepidoptera* a *Orthoptera*. Z obratlovců pak bylo přerušeno hnízdění terestrických druhů ptáků řádu *Galliformes* i *Passeriformes*.

Základem obou biocenóz je systém vodního toku a jeho břehového pásma, keřové partie a ekotonový pás v přechodu z volného terénu do lesního prostředí.

Jarní seč velmi ochuzuje vývoj biocenózy a omezuje produktivitu celého ekosystému
vlevo 12. 05. 2018, vpravo 09. 06. 2018

Obdobná situace se týká i lokality č. 2, kde došlo ke stejným reakcím ve vývoji místní fyto i zoocenózy.

Metodika a způsob provedení hodnocení

Průzkumy byly zahájeny v dubnu 2018 a byly ukončeny v červenci 2018. Doba terénních prací zachycuje jarní aspekty a přechod biocenóz ze zimního období, sleduje především migraci, teritorialitu a reprodukci druhů zkoumaných skupin živočichů.

Obě lokality byly navštěvovány současně v rámci denního (nočního) průzkumu ve dnech:

26. 04. 2018, 12:30 – 16:00 hod. polojasno, mírný vítr, 17 °C
01. 05. 2018, 08:30 – 16:00 hod. a 18:00 – 20:00 hod. polojasno, mírný vítr, 18 – 20 °C
12. 05. 2018, 08:00 – 10:30 hod. a 11:00 – 17:00 hod. polojasno, pak oblačno, bouřky, 20 °C
09. 06. 2018, 08:00 – 16:00 hod. a 22:00 – 24:00 slunečno, mírný vítr, 22 – 26 °C
16. 06. 2018, 08:30 – 13:30 hod. polojasno, slabý vítr, 20 – 24 °C
22. 07. 2018, 09:00 – 13:00 hod. jasno, mírný vítr, 20 – 26 °C

Na řešených lokalitách byly zkoumány skupiny živočichů s výpovědními informacemi o jejich biologických hodnotách.

Pozornost byla věnována vertebratologickým taxonům, s výjimkou řádu *Chiroptera*, dále avertebratologickým skupinám *Lepidoptera* a *Coleoptera*, případně zajímavým jedincům. Ke zjištění a stanovení biologické hodnoty zájmového území, je rozsah zoologického zaměření dostatečný a zahrnuje významné bioindikační i zvláště chráněné druhy. Kromě zoologie byla posouzena dendrologická stavba aktuálních částí území z ekologického a funkčně biologického hlediska, jako základní předpoklad oživení celého sledovaného prostoru. Z tohoto pohledu bylo též cílem vyhodnotit současné antropogenní vlivy a nosné biologicko-ekologické prvky pro zachování přírodních hodnot v případě realizace protipovodňových opatření vybudováním záchytných nádrží.

Vodní toky na obou lokalitách byly sledovány v aktuálních úsecích pouze opticky, bez zásahů lovem. Z toho důvodu nelze prohlásit absenci zástupců Osteichthyes, Cephalaspidomorphi a Astacidea, za definitivní.

Savci byli identifikováni průzkumy chodeb, vstupních otvorů, nor, exkrementů, pobytových značek, otisků a stop, kadáverů a pozorováním z přehledných stanovišť.

Ptáci byli sledováni z předem stanovených pozorovacích bodů. Dále byli určováni podle akustických projevů samců (zpěv), prohlídkou doupných stromů, identifikací hnízd a hnízdních stanovišť. Výsledky těchto průzkumů byly ověřeny jednorázově odlovem do sítí ornitologickým specialistou z Kroužkovací stanice Národního muzea Praha.

Populace plazů byly sledovány klasickými pochůzkami a sledováním, včetně odkrýváním potenciálních úkrytů a skrýší. V daném případě bylo využito položené plachty v lokalitě č. 1.

Obojživelníci byli zkoumáni optickým sledováním, pochůzkou biotopů vázaných na vodní prostředí v jarních měsících a vokalizačními projevy samců.

Ostatní pozorování spočívalo v detailních prohlídkách dřevin, bylinného krytu, květů a prvků, které mohly být potenciálně obsazovány různými druhy a skupinami hmyzu a bezobratlých živočichů, včetně koryt vodních toků.

K průzkumům bylo použito Standardů Péče o krajinu, AOPK ČR.

Prohlášení:

Při průzkumech nedocházelo k narušování biotopů ani jednotlivých živočichů, pouze dne 01. 05. 2018 bylo použito k výzkumu ptáků jednorázového legálního lovu v rámci kroužkování ptáků. Všichni odchycení jedinci byli řádně vykázáni v evidenci ornitologických průzkumů.

Veškeré uveřejněné fotografie v této práci, byly pořízeny na zkoumaném územním celku.

Autorem všech fotografií:

Použité pomůcky:

- Fotokamery   Nikon 5000, obj. Tamron f 18 – 400 mm, 4,5
                     Canon 760 D, obj. EF f 70 – 300 mm, 4,5
- Dalekohled Nikon 12 x 50 mm
- Binokulár Levehuk WF 10x
- Kompletní ornitologická výbava pro odchyt do sítí (přístroje pro reprodukci ptačího zpěvu, sítě a kroužkovací pomůcky, včetně povolení k lovu ptáků za účelem jejich výzkumu a kroužkování)
- PC Dell a přísl.